

**Է.00.02 – ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ, ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ
ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ**

Հին աշխարհի պատմություն

Շումերական քաղաք-պետությունների առաջացումը և զարգացումը: Ասորեստանյան Նոր տերությունը մ.թ.ա. VIII-VII դդ.: Նոր բաբելոնյան տերությունը: Եգիպտական Նոր թագավորությունը: Ռամզես II: Խեթական տերությունը մ.թ.ա. XIV-XIII դդ.: Աքեմենյան տերությունը: Հույն-պարսկական պատերազմները: Ալեքսանդր Մակեդոնացու արշավանքները և «համաշխարհային» տերության ստեղծումը: Սելևկյան տերությունը: Հնդկաստանը Մաուրյան հարստության շրջանում (մ.թ.ա. IV-II դդ.): Աշոկա տիրակալ: Չինաստանը մ.թ.ա. IV - III դդ.: Ցին Շի Հուանդի: Պարթևական պետությունը: Հռոմեական կայսրությունը I - II դդ.: Քրիստոնեական կրոնի առաջացումը և տարածումը: Հռոմեական կայսրության մասնատումն ու անկումը:

Միջին դարերի պատմություն

Սասանյան տերությունը: Բյուզանդական կայսրությունը Հուստինիանոս I-ի օրոք: Իսլամի առաջացումը: Արաբական խալիֆայությունը VII-XIII դդ.: Կարլոս Մեծի կայսրությունը: Բյուզանդիան Հայկական (Մակեդոնական) հարստության օրոք: Սելջուկ-թյուրքերի արշավանքները: Իկոնիայի (Ռումի) սուլթանությունը: Վրաց թագավորությունը XI-XIII դարերում և հայ-վրացական փոխհարաբերությունները: Խաչակրաց արշավանքները: նրանց նպատակներն ու հետևանքները: Մոնղոլ-թաթարական արշավանքները և մոնղոլական տերության ստեղծումը: Հարյուրամյա պատերազմը: Օսմանյան պետության առաջացումը և նվաճողական քաղաքականությունը XIV - XV դդ.: Ռեֆորմացիան: Մարտին Լյութեր: Սեֆյան տերությունը: Շահ Աբբաս I: XVII դարի անգլիական հեղափոխությունը:

Օլիվեր Կրոմվել: Պետրոս I-ի բարենորոգումները: Ռուսաստանյան կայսրության ստեղծումը:

Նոր շրջանի պատմություն

ԱՄՆ պետության առաջացումը: Ջորջ Վաշինգտոն: 1789 թ. Ֆրանսիական մեծ հեղափոխությունը: Մաքսիմիլիան Ռոբեսպիեռ: Նապոլեոն Բոնապարտ: Ֆրանսիական կայսրությունը 1804-1815 թթ.: Ռուս-պարսկական պատերազմները (1804-1813 թթ., 1826-1828 թթ.): Գյուլիստանի և Թուրքմենչայի պայմանագրերը: Քաղաքացիական պատերազմը ԱՄՆ-ում (1861-1865 թթ.): Աբրահամ Լինքոլն: Իտալիայի միավորումը (1859 - 1871 թթ.): Ջուզեպպե Գարիբալդի: Ֆրանս-պրուսական պատերազմը (1870 - 1871 թթ.): Գերմանական կայսրության ստեղծումը: Օտտո ֆոն Բիսմարկ: Ռուս-թուրքական 1877-1878 թթ. պատերազմը: Սան-Ստեֆանոյի պայմանագիրը: Բեռլինի վեհաժողովը: Արաբական երկրների ազգային-մշակութային զարթոնքը՝ Նահդա: 1905-1911 թթ. սահմանադրական շարժումն Իրանում: 1908 թ. երիտթուրքական հեղաշրջումը: Օսմանյան հպատակ ժողովուրդների դիրքորոշումը: Առաջին համաշխարհային պատերազմի պատճառները և սկիզբը: Օսմանյան կայսրությունը առաջին համաշխարհային պատերազմի տարիներին: Հայոց ցեղասպանությունը: 1917 թ. Փետրվարյան և Հոկտեմբերյան հեղափոխությունները Ռուսաստանում: Առաջին համաշխարհային պատերազմի ավարտը և հետևանքները:

Նորագույն պատմություն

Քաղաքացիական պատերազմը Ռուսաստանում (1918 - 1922 թթ.): Խորհրդային Միության ստեղծումը: Քեմալական շարժումը: Թուրքիայի Հանրապետության առաջացումը (1923 թ.): 1921 թ. ռազմական հեղաշրջումը Իրանում: Ղաջարների հարստության տապալումը և Փեհլի հարստության հաստատումը: Ֆաշիստական վարչակարգը Իտալիայում 1922-1939 թթ.: Բենիտո Մուսոլինի: Նացիստական վարչակարգի հաստատումը Գերմանիայում (1933 թ.): Ադոլֆ Հիտլեր: ԱՄՆ-ը XX դ. 30-

ական թթ.: Նախագահ Ֆ. Ռուզվելտի «Նոր կուրսը»: Երկրորդ համաշխարհային պատերազմի պատճառները և սկիզբը: Խորհրդային Միության Հայրենական մեծ պատերազմը: Հնդկաստանի անկախացումը 1947 թ.: Մահաթմա Գանդի և Զավահարլալ Ներու: Չինաստանի Ժողովրդական Հանրապետության ստեղծումը (1949 թ.): Մաո Ցզեդուն: 1952 թ. հեղափոխությունը Եգիպտոսում: Գամալ Աբդել Նասեր: Արաբա-իսրայելական 1948 և 1967 թթ. պատերազմները: Պաղեստինյան հիմնախնդիրը: Ազգային-ազատագրական շարժումներն Արաբական Արևելքում 1940-60-ական թթ.: Ռազմական հեղաշրջումները Թուրքիայի Հանրապետությունում: 1978-1979 թթ. հեղափոխությունը Իրանում և Իրանի Իսլամական Հանրապետության առաջացումը: Այթթուլահ Խոմենի:

Միջազգային հարաբերություններ

Վեստֆալյան համակարգի առաջացումը: Վիեննայի վեհաժողովը (1814 - 1815 թթ.) և Սրբազան դաշինքի ստեղծումը: Հայկական հարցը որպես Արևելյան հարցի բաղկացուցիչ մաս: Անտանտի ռազմաքաղաքական դաշինքի կազմավորումը: Փարիզի խաղաղության վեհաժողովը (1919-1920 թթ.): Վերսալ-Վաշինգտոնյան համակարգը: Ազգերի լիգայի ստեղծումը և գործունեությունը: Սևրի և Լոզանի պայմանագրերը: Նոր աշխարհամակարգի ձևավորումը Մերձավոր Արևելքում Առաջին աշխարհամարտից հետո: Մանդատային համակարգը: Հակահիտլերյան դաշինքի կազմավորումը: Երկրորդ համաշխարհային պատերազմի ավարտը: Պոտսդամի խորհրդաժողովը: Միավորված ազգերի կազմակերպությունը. նպատակները, կառուցվածքը և խնդիրները: Սառը պատերազմը: ՆԱՏՕ-ի ռազմա-քաղաքական դաշինքի և Վարշավայի պայմանագրի կազմակերպության ստեղծումը: Ինտեգրացիոն գործընթացները Արևմտյան Եվրոպայում: Եվրամիության ստեղծումը: Գաղութային համակարգի փլուզումը XX դ. 40-70-ական թթ.: Խորհրդային Միության փլուզումը և սոցիալիզմի համաշխարհային համակարգի վերացումը: Միա-

բևեռ աշխարհակարգի ձևավորումը 1990-ական թթ.: ԱՄՆ-ի միջազգային դիրքերի ամրապնդումը: Էթնոքաղաքական կոնֆլիկտները Հարավային Կովկասում XX դ. վերջում - XXI դ. Սկզբին: Հարավային Կովկասը հարևան պետությունների քաղաքականության մեջ (1991-2016 թթ.):

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Ասիայի և Աֆրիկայի երկրների միջին դարերի պատմություն, Երևան, 1973:
2. ԲայբուրդյանՎ., Իրանի պատմություն (հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը), Երևան, 2005:
3. ԲայբուրդյանՎ., Օսմանյան կայսրության պատմություն, Երևան, 2011:
4. Բայբուրդյան Վ., Իսլամ, Երևան, 2016:
5. Թուրքիայի Հանրապետության պատմություն (պատ. խմբ. Ռ. Սաֆրաստյան), Երևան, 2014:
6. Ինճիկյան Հ., Օսմանյան կայսրության անկումը, Երևան, 1984:
7. Հայաստանի հարակից երկրների պատմություն: Հատոր I: Հին շրջան: Երևան, 2013:
8. Հայաստանի հարակից երկրների պատմություն: Հատոր II: Միջին դարեր: Երևան, 2016:
9. Հովհաննիսյան Ն., Դիվանագիտություն. ֆունկցիաները. Մարմինները. ծառայողները, Երևան, 1997:
10. Հովհաննիսյան Ն., Արաբական երկրների պատմություն, I-IV հատորներ, Երևան, 2003-2007:
11. Սաֆրաստյան Ռ., Օսմանյան կայսրություն. Յեղասպանության ծրագրի ծագումնաբանությունը, Երևան, 2009:
12. Беляев А.Е., Арабы, ислам и Арабский халифат в раннее средневековье, Москва, 1966.
13. Богатуров А., Аверков В., История международных отношений 1945-2008, Москва, 2010.
14. Большаков О., История халифата, т. 1-2, Москва, 1989-1992.
15. Ди Нольфо Э., История международных отношений 1918-1999, Москва, 2003.
16. Еремеев Д.Е., Турция в годы второй мировой и холодной войны, Москва, 2005.

17. История Востока. В шести томах, Москва, 2000.
18. История древнего Рима (под ред. В. Кузищина), Москва, 2000.
19. История древнего Востока. Зарождение древнейших классовых обществ и первые очаги рабовладельческой цивилизации (под ред. И.М. Дьяконова, Г.М. Бонгард-Левина), ч. I - II, Москва, 1983 -1988.
20. История Китая (под ред. А.В. Меликсетова), Москва, 2002.
21. Кальвокоресси П., Мировая политика после 1945 года, Москва, 2000.
22. Мурадян П., Кавказский культурный мир и Армения, Ереван, 2012.
23. Новая история стран Европы и Америки (под ред. И. Кривогуза), Москва, 2005.
24. Новейшая история стран Европы и Америки. XX век. В 3 ч. (под ред. Родригеса А., Пономарева М.), Москва, 2001-2005.
25. Орлов А., Георгиев В., Георгиева Н., Сивохина Т., История России, Москва, 2006.
26. Саркисян Е., Экспансионистская политика Османской империи в Закавказье накануне и в годы первой мировой войны, Ереван, 1962.
27. Фильштинский И., История арабов и халифата (750-1517), Москва, 2006.
28. Хитти Ф., Краткая история Ближнего Востока, Москва, 2012.
29. A Dictionary of World History, Oxford, 2015.
30. Foltz R., Iran in World History, Oxford, 2015.
31. Hovhannisyan N., The Armenian Genocide. Armenocide - the most genocidal genocide. In ten languages of the World, Yerevan, 2009.
32. Jilbert M.J., South Asia in World History, Oxford, 2017.
33. Pekkanen S., The Oxford Handbook of the International Relations of Asia, Oxford, 2014.
34. Ropp P., China in World History, Oxford, 2010.
35. Scott H., The Oxford Handbook of Early Modern European History, 1350-1750, 2 vol., Oxford, 2015.
36. The Cambridge Ancient History (I-XIV volumes), Cambridge, 1970-2005.
37. The New Cambridge Medieval History (1-7 volumes), Cambridge, 1995-2005.
38. Zürcher E., Turkey. A Modern History, New York, 2004.